

היום נלמד בעזרת ה':

עירובין דף צא

למדנו במשנה לעיל - לדעת רבי שמעון חצרות / גגות / קרפיפות הרי הם רשות אחת ומטלטלים מזה לזה ללא עירוב. וכל זה דוקא לכלים ששבתו בתוך אחת מהרשויות הנ"ל, אבל כלים ששבתו בתוך הבית אסור להוציאם מחצר זו לחצר אחרת ללא עירוב:

אמר רב: הלכה כר"ש רק כשלא עירבה כל חצר לעצמה שאז אסור להוציא מהבית לחצר, אבל אם עירבו בני החצרות לעצמם (אבל לא עירבו ב' החצרות יחד) שאז מצויים כלי הבית בחצר (= שהרי מותר להם להוציאם), אפילו ר"ש מודה שאסור לטלטל מחצר לחברתה, כיון שאנו חוששים שמא יטעה ויוציא לחצר האחרת את הכלים ששבתו בהתחלה בתוך הבית ואח"כ הוציאום לחצר, והרי אסור לטלטלם לחצר אחרת שלא עירבה עמם. ושמואל אמר: הלכה כר"ש בין אם עירבו או לא.

לדעת שמואל הנ"ל, ר"ש לא גוזר שמא יוציא לחצר אחרת את הכלים ששבתו בתוך הבית. כפי שלמדנו במשנה לעיל - שלדעת ר"ש שלש חצרות הפתוחות זו לזו (= הראשונה לשניה והשניה לשלישית), ולכל אחת מהן יש בנוסף פתח לרה"ר, ועירבו שתי החצרות החיצונות עם החצר האמצעית אבל לא עירבו החיצונות זו עם זו, הדין הוא שהחצר האמצעית מותרת עם כולם והם מותרות עמה, אבל שתי החיצונות אסורות זו עם זו ואסור להם להעביר חפצים דרך האמצעית. נמצא שר"ש לא גוזר שמא מתוך שמותר לחיצונות לטלטל לאמצעית הם יבואו לטלטל אף מזו לזו, ואף כאן אינו גוזר שמא יבואו להוציא לחצר אחרת את הכלים ששבתו בבית.

רב ששת מקשה על רב: אם אכן מדובר כשלא עירבה כל חצר לעצמה, א"כ איך יתכן שכלי הבית נמצאים בחצר, והרי אסור להוציאם לחצר? (= ומדוע ר"ש אומר שכלים ששבתו בתוך הבית אסור להוציאם מחצר זו לחצר אחרת ללא עירוב, והרי אסור להוציאם אף לחצרו?)

רב ששת מתרץ: מדובר בכומתא וסודרא (= כובע וסודר) ששבתו בתוך הבית והוציאם לחצר כשהוא לבוש בהם, ואם פשט אותם בחצר אסור לו להוציאם לחצר אחרת.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

ת"ש אנשי חצר ואנשי מרפסת: חצר שהיו בה בתים, וגם יש בתוכה 'מרפסת' שפתוחים לה בתים נוספים שעולים אליה בסולם, והמרפסת גבוהה עשרה טפחים. הן נחשבות לשתי רשויות ואינן אוסרות זו על זו, אבל אסור להם להוציא מזו לזו. ואם עירבו בני החצר לעצמם ובני המרפסת לעצמם, אבל לא עירבו ביניהם - מותרות לטלטל בתוך רשותן.

אם יש בחצר עמוד / תל עפר / סלע הגבוהים עשרה טפחים וקרובים עד ארבעה טפחים למרפסת - בני המרפסת משתמשים בהם ולא בני החצר, מכיון שלהם יותר נוח להשתמש במקום הזה הוא נחשב לרשותם. אבל אם הם נמוכים או רחוקים יותר - בני החצר משתמשים בהם ולא בני המרפסת.

כל זה כאשר מותר לבני החצר ובני המרפסת להוציא כלים ששבתו בתוך ביתם לחצר או למרפסת. דהיינו כשמתגוררים כמה דיירים בחצר וכן במרפסת ועירבו ביניהם (= בני החצר לעצמם ובני המרפסת לעצמם), או שגר בחצר אדם אחד וכן במרפסת - שאז אינם צריכים עירוב לעצמם. שאז יש לחוש שאם נתיר להם לטלטל כלים ששבתו בחצר למרפסת (ולהיפך), הם יבואו גם לטלטל כלים ששבתו בתוך הבית מהחצר למרפסת (ולהיפך).

אבל אם גרים כמה דיירים בחצר ובמרפסת ולא עשו עירוב לעצמם, שאז הם אסורים להוציא כלים מהבית למרפסת - החצר והמרפסת וכן הגגות כולם רשות אחת הן, ומותר להוציא מזו לזו את הכלים ששבתו בתוכם. מכיון שכאן אין לחוש שיבואו לטלטל כלים ששבתו בתוך הבית לחצר או המרפסת השניה, מכיון שבכל מקרה אסור להם להוציא את הכלים ששבתו בתוך הבית החוצה.

לכאורה ברייתא זו אליבא דרבי שמעון הסובר ש'גגות חצירות וקרפיפות רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן'. ומוכח כדעת רב שאם עירבו כל אחת לעצמה אסורים לטלטל מזה לזה?

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

הגמרא דוחה שברייתא זו היא אליבא דרבנן הסוברים שאסור להוציא מגג לחצר ומרפסת אם עירבו, ובדעתם שמואל לא חולק. ולרבנן רק מגג לחצר ומרפסת מותר אבל לא לקרפף ומבוי.

ת"ש חמש חצירות: חמש חצירות הפתוחות זו לזו וכל אחת פתוחה גם למבוי, ושכחו ולא עירבו: לרבנן - מותר לטלטל מחצר לחצר כלים ששבתו בחצר, אבל לא מחצר למבוי. ('ובמבוי אסור' - יתבאר בהמשך הגמרא). לר"ש - מותר לטלטל מחצר למבוי. מלשון הברייתא 'שהיה ר"ש אומר.. ושכחו ולא עירבו' משמע כדעת רב, שאם היו מערבים היה אסור להם לטלטל מחצר למבוי?

הגמרא דוחה שכוונת הדברים, שלא עירבו החצירות זו עם זו אבל כל חצר עירבה לעצמה. וכלומר שלא נשתתפו החצירות זו עם זו.

ואבע"א: ר"ש מדבר כאן לחכמים אליבא דשיטתם, ואומר להם האם אתם מודים לי שכשלא עירבו כל חצר לעצמה, יהיה מותר להם הוציא מהחצר למבוי ולקרפף? אך רבנן אמנם מודים לו שמותר לטלטל רק בגג אכסדרה ומרפסת, אבל לא לקרפף ומבוי. מכיון שגג אכסדרה ומרפסת הם רשות אחת, אבל מבוי וקרפף הם רשות אחרת.

אמר מר: למדנו למעלה בברייתא של 'חמש חצירות': 'ובמבוי אסור'. לכאורה כוונת הדברים שאסור לטלטל בתוך מבוי שלא השתתפו החצירות שבו (ב'שיתופי מבואות') יותר מד' אמות?

הגמרא דוחה שהכוונה 'ולמבוי אסור' להוציא מהחצר. אף שכבר אמרו זאת רבנן, הם כפלו את הדברים כדי להדגיש את שיטתם. שלא נחשוב שרק במקרה שעירבו כל חצר לעצמה הם חולקים על רבי שמעון, אלא אפילו כשלא עירבו אסור להוציא מחצר למבוי (כלומר כתוב זאת פעמיים כי הם אוסרים בשני האופנים).